

Bodoky Tamás
Főszerkesztő Úrnak
atlatszo.hu

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Az Ön által jegyzett, atlatszo.hu című oldalon „Veszélyes hulladékok, nehézfémek a vörösiszap-tározókban” címmel megjelent írásban rengeteg a tévedés, a félreértés, és ami különösen sajnálatos: a tendenciózus hamisítás.

Nagyra becsüljük az Ön és lapjának a működését, ezért is fontosnak tartjuk, hogy egyrészt ezekre felhívjuk a figyelmét, másrészt a „hallgattassék meg a másik fél” alapvető sajtóetikai norma alapján, segítsünk Önnek abban, hogy a valóságról számolhasson be az olvasóinak.

Előljáróban le kívánjuk szögezni, hogy az általunk működtetett almásfüzitői tározó semmiféle környezeti veszélyt nem jelent, sőt tevékenységünk nyomán jelentősen javult a környezet állapota. Valamennyi jogszabályt, előírást szigorúan betartunk, és ezt a rendszeres és alapos hatósági vizsgálatok is igazolják.

Ami írásukat illeti. A közölt „dokumentum” tendenciózus meghamisítása annak az előadásnak, amelyet Csaba Attila kollegánk tartott az ELTE humánökológiai posztgraduális képzésén résztvevő hallgatóknak. A leírás pontosságára mi sem jellemzőbb, hogy például Csaba Attila sosem volt főmérnök – ahogy ezt állítják –, hanem oktatási előadóként dolgozott 1996-ban.

Önök korábbi dokumentum közléseik során pontosan tájékoztatták olvasóikat, hogy az adott szöveget ki, mikor esetleg milyen célból készítette. Az almásfüzitői tározóval foglalkozó leiratuk esetében viszont csak azt közlik, hogy az „a magnóra felvett szöveg teljes, nyers, írásos változata”. Nem közlik, hogy ki készítette a felvételt és milyen célból, és azt sem közlik, hogy ki írta le az állítólagos hangfelvétel anyagát. Félreértések elkerülése végett: itt nem egy esetleges gépíró személyét kellene közölniük, hanem a szöveg előállítóját. Ugyanis a Tatai Környezetvédelmi Zrt. ilyen anyagot soha nem állított elő – viszont az olvasó számára nem tudható meg, hogy akkor ki készítette a szöveget. Mindez nem mellékes szempont, ugyanis a mi határozott állításunk szerint ez az előadás ilyen formájában soha nem hangzott el. Ugyanakkor Csaba Attila oktatási előadóként tartott előadást tizenöt éve az ELTE hallgatóinak, számos dolog el is hangzott abból, ami a szövegben szerepel, de összességében az anyag semmiképp sem korrekt leírása az ott elhangzottaknak. A szöveg titokban maradt készítője az elhangzottakat vagy félreértette és ezért egészítette ki szakmai abszurdításokkal, vagy tendenciózusan meg akarta hamisítani az előadás anyagát. A fenti okok miatt kérjük, hogy a szöveg alapjául szolgáló hanganyagot hasonlítsuk össze a leírtakkal. Sajnáljuk, ha a közlés előtt ezt Önök nem tették meg.

A továbbiakban felsorolunk néhány kifogást, amik azt bizonyítják, hogy a „dokumentum” tendenciózusan meghamisított, másrészt az Önök ez alapján írt cikke alapvető szakmai tévedéseket tartalmaz.

Viszonylag könnyű belátni, hogy nem túl nagy annak a valószínűsége, hogy valaki szóbeli előadásán egy táblázatot „mond el”, ahogy ez például a 12. oldalon szerepel.

A szövegben sok az alapvető szakmai félreértés, a félrehallás, átszerkesztette valaki az elhangzottakat, címeket adott, és több ponton összekeverte az elhangzott kérdéseket a válaszokkal. Majd cikkükben Önök ezeket a félrevezető információkat interpretálták egyoldalúan.

Nézzünk néhány példát! A privatizációval kapcsolatos megállapítás nem igaz. A Tatai Környezetvédelmi Zrt. sohasem privatizálta az Almásfüzitői Timföldgyárat. Így az sem állja meg a helyét, hogy a gyárral együtt megkapta volna a kármentesítési kötelezettséget. Mi az egykori Timföldgyár zagytározóinak (nyolcból hetet) a porzásmentesítését végezzük a saját költségünkön. Többek között azért, mert az egykori állami tulajdonos ezt a munkát nem csinálta meg. A környékbeliek életét sokáig megkeserítő kiporzást úgy akadályozzuk meg, hogy mesterséges talajt alakítunk ki és azzal fedjük be a tározót.

Ami a veszélyes és nem veszélyes hulladékok „összekeveréséről” szóló, hamis, állításukat illeti, a valóság teljesen más. (Megjegyezzük, ez a hamis kijelentésük kísértetiesen összecseng azokkal a hamis vádakkal, amelyekkel a Greenpeace próbálja befeketíteni cégünket, s amelyet már többször és nyilvánosan is cáfoltunk.)

A Tatai Környezetvédelmi Zrt. nem végez hulladék lerakást. A cég Egységes Környezethasználati Engedélye egyértelműen meghatározza az általa végezhető hulladékkezelési tevékenységet, illetve részletesen tartalmazza annak technológia leírását is: „A Tatai Környezetvédelmi Zrt. a veszélyes és nem veszélyes hulladékok aerob biológiai kezelésével, komposztálásával ún. „mesterséges talajt” (fedőréteget) állít elő, mely a vörösiszap-tározók porzásmentesítését szolgálja.” Az engedélyt kiadó és a tevékenységet felügyelő Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségnél ez az engedély nyilvánosan elérhető: „A Tatai Környezetvédelmi Zrt. által végzett hulladékkezelési technológia hasznosításnak számít, ami prioritást élvez az egyéb ártalmatlanítási módokkal szemben. Az alkalmazott technológia IPPC engedély szerinti tevékenység.”

Az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet tanulmánya szerint: „Összességében kijelenthető, hogy az előzőleg bemutatott jellegű tevékenység (biodegradációs hulladékkezelések és kapcsolódó rekultivációs, remediációs tevékenység), így a Tatai Környezetvédelmi Zrt. által alkalmazott technológia is, korszerű, az EU-ban és világszerte is elfogadott, ajánlott és alkalmazott hulladékkezelési gyakorlat.”

Amúgy az általunk alkalmazott technológiát több cég használja Magyarországon is és az Unió többi országában is.

A civilizáció mai szintjének a fenntartása sajnos jelentős hulladékképzéssel jár. Ezek megfelelő, szakszerű újrahasznosítása különösen fontos. Mi ezt végezzük. A beszállított hulladékokról pontos és ellenőrizhető nyilvántartást vezetünk. Csak olyasmiről kerül ide, amely alkalmas arra, hogy belőle a megfelelő eljárás után mesterséges talaj jöjjön létre. Ez a mesterséges talaj összetétele alapján alkalmas még mezőgazdasági hasznosításra is, mert a környezetvédelmi hatóság csak ez alapján engedélyezi a kihelyezést.

A magyar jogszabályok nem teszik lehetővé, azt, hogy például természetes talajjal fedjük le a tározót, ezért a környezetre, a környékbeliek egészségére veszélyes kiporzást csak így tudjuk megakadályozni.

A 15 évvel ezelőtt készült hangfelvételtől idézik a nehézfém-tartalmú hulladékok kísérleti elhelyezésével kapcsolatos tevékenységünket. Többször összekeverve ezt a ma is folyó hulladékhasznosítással. Egyrészt a nehézfém tartalmú hulladékokkal kapcsolatban kísérletet

végeztünk, a szakmai hatóságok engedélyével. Hosszú jogi eljárás után a Legfelsőbb Bíróság döntése értelmében visszakaptuk az erre vonatkozó engedélyünket, amelyet korábban elvontak, de e tevékenységünkkel – a sikeres kísérlet ellenére – végül több, mint 10 éve felhagytunk. Tehát minden erre vonatkozó állítás, annak sugalmazása, hogy mi itt galvániszapot is tartalmazó hulladékot rakunk le, nem igaz.

Teljességgel tévedés az az állítás, hogy a hetes tározó a második világháborúban bombatalálatot kapott volna, és a sérülést nem jól javították volna ki. Azon egyszerű oknál fogva, hogy a tározó jó húsz évvel a háború után készült, a második világháború idején nem létezett. Ilyen állítást munkatársunk soha nem tehetett, hiszen pontosan ismerte a tározó korát, történetét. Ezért megítélésünk szerint ez is egy olyan pont, amivel meghamisították az előadáson elhangzottakat.

Teljes félreértés, amit a gátak állapotáról írnak. Lehet, 1996-ban, amikor még rövid ideje volt a tározó a birtokunkban, nem tudtunk még mindent pontosan. Azóta azonban teljesen világos és számtalan vizsgálat, ellenőrzés igazolja, hogy a gátak erősek, megfelelően tudják tartani az egyébként megszilárdult vörösiszapot. A kolontári tragédia utáni egy évben 16 hatósági ellenőrzés történt, de soha semmi problémát nem találtak.

Az „évezred árvizének” nevezett 2002-es árvízkor bebizonyosodott, ezek a gátak a legnagyobb nyomásnak is képesek ellenállni.

Ami az állítólagos szivárgásokat illeti. Az Almásfüzitői Timföldgyár működése során, úgy tűnik, finoman szólva sem tett meg mindent a környezet védelméért. A tározók átvételekor a gátakat és környezetüket kívülről vastag vörösiszap-rétegek borítottak és a haváriák elhárítása sem volt tökéletes. Ezek a problémák egyértelműen a tározók környezetének elszennyeződéséhez vezettek. Ám amióta cégünk egy környezetirányítási program keretében elvégezte a timföldgyár által okozott külső szennyezések környezetvédelmi mentesítést, illetve a tározók porzásmentesítésében jelentősen előrehaladt – a mért adatok szerint – a talajvíz-szennyezettség jelentősen csökkent. Ez komoly eredmény, de természetesen még nem tartunk a munka végén.

Ami a „völgyzáró-gátról” szerepel az írásban, az akár igaz is lehet. Ám ez nem a mi tulajdonunkban lévő hetes kazettáról szól, hanem minden valószínűség szerint a nyolcasról, amely nincs a mi tulajdonunkban, így ennek állapotáról sem rendelkezünk pontos információkkal.

Szövegkörnyezetéből kiragadva meglehetősen tendenciózus az „ide azért más ne jöjjön kaszálni” mondat értelmezése. Ami a legfontosabb: a mesterséges talajjal lefedett zagyatározó felszínén újjáéledt növényzet rendszeres vizsgálataiból tudjuk, hogy ezek a növények semmiféle veszélyes anyagot nem tartalmaznak. De a tározó ipari terület, soktonnás munkagépek mozognak itt, kockázatos lenne, ha valakik itt csak úgy megjelenének például kaszálni. Ugyanis ipari területen az ilyen tevékenység balesetveszélyes.

Ami a cég tulajdonosi szerkezetét illeti, az teljesen transzparens, semmiféle közös érdekeltségünk nincs a MAL-lal. A tulajdonosi szerkezet éppen a kolontári katasztrófa előtt változott, de ennek semmi köze nincs ahhoz, hogy az állam által megbízott fővállalkozó milyen 10 százalék alatti, nem nevesített alvállalkozókat bízott meg a mentesítésben való közreműködéssel.

A tévedéseket, tendenciózus félremagyarázásokat még hosszan sorolhatnánk. De erre nyilván lesz lehetőség, amikor a sajtóetika szerint a másik félnek is szót adnak.

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Miután az Ön és honlapjának eddigi működését szakmailag fontosnak és értékesnek tartjuk, ezért segíteni szeretnénk abban, hogy tényszerűen tájékoztassa a közvéleményt.

Ugyanakkor az esetleges további jogi eljárásokról nem mondunk le.

Bízva az együttműködésben:

Cseszregi Róbert

szóvivő

Tatai Környezetvédelmi Zrt.